

Information inför bouppteckning och arvskifte

Om din huvudman är dödsbodelägarare i ett dödsbo måste du tänka på att detta kräver särskild handläggning och samtycke av överförmyndarnämnden. Nedan finner du en anvisning och checklista över vad du bör tänka på vid bouppteckning och arvskifte (beakta att hänsyn även kan behöva tas till annat än nedan upptagna punkter, detta är inte en uttömmande lista).

Observera! Om du som ställföreträdare är delägarare i samma dödsbo som din huvudman eller ett omyndigt barn som du är förmyndare för kan du inte företräda huvudmannen/den omyndiga. Överförmyndaren måste i sådana fall tillsätta en god man enligt 11 kap 2 § föräldrabalken som företräder huvudmannen/den omyndiga i just denna rättssak.

Bouppteckning

- Gode mannen/förvaltaren skall bli kallad till bouppteckningen som ska ske senast fyra månader efter dödsfallet. Bouppteckningen ska därefter sändas till skatteverket för registrering. Se till att det framgår i bouppteckningen att en god man/förvaltare är förordnad.
- God man/förvaltare får som huvudregel inte göra arvsavstående för huvudmannens räkning enligt föräldrabalken 15 kap 6 §.
- God man/förvaltare skall endast ta del av och inte godkänna ett testamente. Observera att ett testamente kan innebära att du som god man/förvaltare måste göra förbehåll för laglott.

Dödsboförvaltning och skifte

- Skall en bostadsrätt eller fastighet säljas krävs överförmyndarens samtycke. Se anvisningar angående köp och försäljning av fastighet eller bostadsrätt på hemsidan.
- Arvskifte ska ske så snart som möjligt och särskild arvskifteshandling upprättas. Har arvskifte inte skett inom sex månader från det att bouppteckningen upprättades skall en skriftlig redovisning lämnas till överförmyndarnämnden om varför det inte skett.
- God man/förvaltare skall ta emot förslag till arvskifte, godkänna och överlämna detta till överförmyndaravdelningen för slutligt godkännande. Observera att samtliga övriga dödsbodelägarare skall ha godkänt arvskiftet innan det sänds till överförmyndarnämnden.
- Så snart skiftet är verkställt genom att den enskilde erhållit arvet på sitt bankkonto, eller om det gäller en fastighet lagfart beviljats, skall gode mannen/förvaltaren redovisa detta till överförmyndarnämnden.
- Då arvet går till en omyndig och överstiger ett prisbasbelopp ska insättning ske på överförmyndarspärtrat konto.
- I de fall make/maka avlider och den överlevande parten är ensam arvtagarare krävs inget arvskifte. Om god man är förordnad för endast denna rättshandling ska redovisning till överförmyndarnämnden ske genom kontoutdrag eller annat som visar att medlen är överförda till konto i den överlevandes namn.

Checklista

För att överförmyndarnämnden skall kunna fatta beslut om samtycke till arvskitte måste följande underlag insändas till överförmyndarnämnden;

- Ansökan om samtycke (genom att logga in på vår e-tjänst Provisum STF)
- Yttrande från huvudman (om det kan inhämtas) eller från barn som har fyllt 16 år
- Bouppteckning och eventuella testamenten
- Arvskifte/bodelningshandling undertecknad av samtliga delägare
- Redovisningsräkning för tiden mellan bouppteckning och skifte
- Bevis på att kontot dit utbetalningen ska göras är försett med överförmyndarspärri (detta gäller endast om medlen överstiger ett prisbasbelopp vilket är 57 300 kr för 2024)

Sammanlevnad i oskiftat bo

Ett avtal om sammanlevnad i oskiftat bo innebär att arvingarna förvaltar den avlidnes egendom gemensamt. Avtal om sammanlevnad i oskiftat bo förekommer nästan enbart inom en familj. Då numera makar ärver varandra, är avtalen sällan förekommande. Det finns således sällan bärande skäl för en ställföreträdare att ingå ett sådant avtal för den enskildes räkning. Ett avtal kräver överförmyndarens samtycke. Sådant samtycke kan ges efter ansökan från ställföreträdaren till överförmyndaren med angivande av skälen för ansökan. Ställföreträdaren måste räkna med att överförmyndaren kommer att vara försiktig i sin bedömning. Om tillstånd ges skall ställföreträdare årligen lämna redovisning till överförmyndaren över dödsboet. Överförmyndaren har möjlighet att häva avtalet om det skulle behövas.